

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfize-
tések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér. 1

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. ■■■■

Nagybcskerek, 1912.

XLI. évfolyam 67. szám.

Péntek, március 15.

A Torontálmegyei nemzeti munkapárt Elnökségétől.

Meghívó.

A Torontálmegyei Nemzeti Munka-
párt f. hó 18-ikán d. e. 10 órakor a nagy-
bcskerekéi kaszinó nagytermében köz-
gyűlést tart, melyre a tisztelt párttago-
kat ezennel meghívom.

Tárgy: A kormány lemondása foly-
tán előállott politikai helyzet megbeszé-
lése és határozathozatal.

Báró Tallián Béla
vbtt. pártelnök.

A helyzet.

— márc. 15.

Magyarország kétségkívül súlyos
válságon megy keresztül. A politika nyug-
dott folyását veszedelmes örvények aka-
dályozzák. Konfliktusok eshetősége me-
rül fel, melyek elkerülését minden igaz
magyar hazafi lelke mélyéből óhajtja.

Ha a veszedelmek világos felisme-
rése mellett is bizva-bizunk a krízisnek
közmelegnyugvást keltő megoldásában,
ugy ezt a hitünket két momentumra ala-
pitjuk.

Az egyik az, hogy a magyar kép-
viselőházban egy kétszázötvenhat tagu
gubernementális párt foglal helyet, mely
hajlandó is, képes is rá, hogy szilárd tá-
maszál szolgáljon a kormányzatnak.
Amíg a parlamentben egy hatvanhetes
alapon álló homogén és akcióképes több-
ségre alapható a kormányzás, addig
nincs ok a kétségbeesésre; addig nem
lehet feladni a biztos reményt, hogy a
krízisből a kivezető ut meg lesz lehető.

A nemzeti munkapártban ma helyet
foglal az ország politikai talentumainak
színe-java. Ezt a pártot Khuen-Hédervá-
ry Károly gróf vezetésével nagy ta-
pasztalásu, higgadt megfontoltságú fér-
fiak irányítják. Olyan férfiak, akiknek
szava súlyosan esik latba az ország előtt.

Ez a vezetés garantálja eddigéig és
garantálja a jövőre is, hogy a többség
magatartásán a kibontakozás lehetősége
nem fog mulni. A nemzeti munkapárt
a maga politikai dignitásának megóvása
és a maga politikai meggyőződésének fen-
tartása mellett is, minden provokativ lé-
pést mellőzni óhajt, amint mellőzött a
közelmúltban is. Erejét és támogatásának
értékét éppen az adja meg, hogy politi-
kai méltóságát megőrzi s ezzel az ország
közvéleményének szemében is abban a
tisztelőben részesül, amely becsületes
meggyőződésű férfiak érdemes gyüleke-
zetének joggal kijár. A kötekedésnek ke-
rülése pedig a másik irányban teszi

képessé és alkalmassá a nemzeti munka-
pártot, hogy a kibontakozásnak egyedül
lehető támaszul szolgáljon.

A többség a most folyó súlyos vál-
ság alatt azt a politikát folytatja, amely
a leghelyesebb, az ország érdekeinek leg-
jobban megfelel és leginkább vezet cél-
hoz. És amely egyuttal leginkább meg-
felel a párt érdekeinek is. Mert ez a po-
litika férfias, szilárd, tiszteletet paran-
csoló; emellett higgadt, tülzásoktól ment
és a lehetőségekkel számol.

A kibontakozásba vetett hitet to-
vábbá a király bölcsességére alapíthatni.
Az ő elméje nehezebb helyzetekben is
felismerte mindenkor a helyes utat,
semmi ok sincs hát feltenni, hogy azt a
jelenlegi helyzetben is meg ne találja. Az
uralkodó a magyar helyzetet töviről-
hegyire ismeri. A tegnap megindult
audienciák során megismerte legjelesebb
államférfiaink felfogását is.

Ezektől a kihallgatásoktól sokat vár-
hatni: sok félreértést fognak elsimítani,
sok tévedést fognak helyreigazítani. Min-
den kétséget kizárólag annak a megállá-
pítását fogják eredményezni, hogy a té-
nyek és történetek konfliktusokat nem in-
dokolnak, hogy ilyenekre ok nincs s hogy
a helyzet exigenciái tekintetében nevezet-
esebb ellentétek a törvényhozás fakto-
rai között egyáltalán tenni nem állanak.

Ezeknek az objektív faktumoknak
minden kétséget kizáró megállapítása
után a konkrét kibontakozást, a válság
megoldását megtalálni valóban nem lehet
nehéz.

Lowieser Imre ünneplése.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Nagybcskerek, márc. 15.

Bensőségteljes és őszinte szívből fa-
kadó ünnepet ült tegnap Lázárföld köz-
sége. Ugyanis a község képviselőtestülete
még a múlt évi november hó 25-ikén tar-
tott közgyűlésen diszpolgárává választotta
Lowieser Imre központi fő-
szolgabíró és egyben elhatározta, hogy
a főszolgabíró arcképét diszes kivitelben
magnagyobbítja és a község háza tanács-
termében kifüggeszti. Ezt az elhatározá-
sát juttatta diszes ünnepély keretében ki-
fejezésre Lázárföld községe tegnap, ami-
kor a főszolgabírónak a diszpolgári ok-
levelet átnyújtotta s arcképét leleplezte.

Lowieser Imre központi főszolgabi-
róvá való választása óta új járásában is
nyug a hivatali, mint a társadalmi életben
tanusított modoráért, rokonszenves, meg-
nyerő egyéniségeért a járáshoz tartozó
községek lakosságának általános tisztele-
tét és szeretét vivta ki magának. Külö-
nösen Lázárföld községe tartozik sokkal
neki, amidőn tehát ezt az igazán szívből

fakadó, őszinte érzelmeinek és ragasz-
kodásának külsőképpen is ilyen ünnepies,
spontán megnyilatkozását adta, csak a
főbírónak a községükkel szemben tanusi-
tott mindenkori jóindulatának, rokon-
szenvének és ügyes-bajos dolgaikban való
odaadó, figyelmes támogatásáért hála-
adóját akarta leróni.

Az ünnepségre már hetek óta titok-
ban készültek, ugy, hogy az ünnepele-
téről a főbíró a legesekélyebbet sem
tudta meg. A tegnapi ünnepségre is a
községben rendezendő nagyobb népünne-
pélyen való részvétel ürügye alatt kéret-
ték ki a főbíró, akit azután valóságos
meglepetéssel ért az ünneplés, amelyre
azonban mindenképpen méltán rászolgált.

Az ünnepség lefolyásáról kiküldött
tudósítónk a következőket jelenti:

A Lowieser Imre központi fő-
szolgabíró diszpolgári oklevelének átadási
és arcképleleplezési ünnepélyének alkal-
mából az egész község ünnepies színt öl-
tött. A házakat lobogók díszítették, a
község főterén pedig szépen feldíszített
diadalkapu állott. A népszerű főbíró ün-
neplésére járásának ugyszólván vala-
mennyi jegyzője összegyűlt, azonkívül
központi kártársai is kiutaztak a köz-
ségbe. Így Nagybcskerekéről Tullies
György és Szépfly Elemér tb. fő-
szolgabírák, továbbá dr. Nónay Pál
járás orvos, Boróczy Dezső számvizs-
gáló és dr. Neumann Gyula mentek
ki még a reggeli vonattal Lázárföldre.
Az ünneplésre megjelent nagyszámu kö-
zönség sorában a járásnak következő
jegyzői jelentek meg: Schleich Miklós
katalinfalvi, Orsó Gáspár begaszent-
györgyi, Belitska Gusztáv botosi, Muszár
János alsóeleméri, Medgyessy Caesar
felsőaradi, Schaub János zsigmondfalvai,
Lui Péter jankahidi, Manianov János
alsóaradi, Röhlng Ferenc nagytárnoki,
Benedek Zoltán muzslvai, Liptai József
magyarszentmihályi, Czappán István ern-
őházi, Gössl Géza écskai és Behring Pé-
ter bégafői jegyzők.

Ott voltak továbbá Kögl Béla écskai
plébános, dr. Messinger Károly és dr.
Irmay Nándor orvosok, Schwarz Aladár
állatorvos, László Endre écskai uradalmi
számtartó, Geiszt János nyug. törv. ut-
biztos, Réthi János begaszentgyörgyi
postamester, Bundi Miklós bégafői téglá-
gyáros, Geisz Antal nagykereskedő, Lam-
bity János, Militits Emil bégafői, Radó-
esevits Dusan és Jedlicska Jenő orlói,
Schaag Nándor ernőházi, Pencza Mik-
lós kistárnoki és Müller Imre óécskai
segédjegyzők, stb.

Az ünnepség délelőtt fél 10 órakor
kezdődött, mikor a Bcskerekéről kocsival
érkező főbíró a faluba ért. A diadalkapu-
nál a községi képviselőtestület nevében
Prém József községi bíró üdvözölte a
főbíró. Ezután La fleur Péter lázár-
földi körjegyző vendégszerető házában
pompás villasreggeli volt, mely után a
diszküldöttség nevében Hegedüs Dezső
lázárföldi plébános üdvözölte a főbíró
és egyuttal meghívta a község háza tanács-
termében tartandó diszközgyűlése.

A diszközgyűlést La fleur Péter
jegyző nyitotta meg s arra kérte a fő-

Eredeti müncheni „Salvator-sör” naponta friss csapolás. Ezenkívül
Dreher Korona-sör
is állandóan csapon van. MARCOIN JENŐ, kaszinó-vendéglő.

birót, hogy mielőtt a közgyűlést tovább folytatnák, vonuljanak át a plébánia-templomba hálaadó istentiszteletre. Az istentisztelet után, melyen Hegedüs Dezső plébános pontifikált, folytatták a közgyűlést.

Előbb a tantestület nevében Bóhler Antal igazgató-tanító üdvözölte a főbirót szép beszédben. Ezután Laffleur Péter állt a főbíró elé és nagyhatású és tartalmas beszéddel méltatta az ünnepek jelentőségét és a főbíró kiváló érdemeit. Beszéde közben lehullt a lepel a főbíró jól sikerült arcképeiről. Végül pedig átnyújtotta a főbírónak a diszpolgárrá választásáról kiadott díszes kiállítású oklevelét.

Lowieser Imre főszolgabíró meghatott hangon köszöntö meg az ünneplést. Beszédében azt mondta, hogy ugyanolyan örömmel és szeretettel veszi át a kitüntető okiratot, mint ahogyan neki azt átadták. Ez az ünneplés nemcsak egy személynéknél szól, hanem — ugymond — ez az ünneplés visszatükrözi a mindnyájunk által megalapozott közszellemet is. Majd német nyelven is megismételte köszöntését a községnek. A közgyűlésen azután a szokásos formák betartása után, a bíró indítványára elhatározták, hogy üdvözlő sürgönyököt küldenek a vármegye fő- és alispánjához az ünnepek alkalmából. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Délben 1 órakor bankett volt a Schwemlein-féle nagyvendéglőben a főbíró tiszteletére. A banketten az első pohárköszöntőt Lowieser Imre főszolgabíró mondotta a királynak, majd Hegedüs Dezső plébános mondott szép felköszöntőt a főbíróra, melyben az embereknek egymás iránti kölcsönös szeretetét fejtegette. Mondottak azután még felköszöntőt Tullies György tb. főszolgabíró, Orsó Gáspár, Nónay Pál dr., Kögl Béla plébános, Laffleur Péter, Benedek Zoltán és Prém József Lowieser Imre főbíróra, Szépfy Elemér tb. főszolgabíró és Gössl Gejza a jegyzőkre, Unterreiner József kántortanító a házára, Lowieser Imre és Neumann Gyula dr. pedig a lázár-földiekre. Neumann Gyula dr. toasztjában egyúttal a kerület kitűnő és agilis képviselőjét dr. Pap Gézát is élte és indítványára távirati üdvözlőt küldött neki.

A bankett, mely alatt a községi férfi énekkar Unterreiner József kántortanító vezetésével mellett szép magyar dalokat adott elő, a legvidámabb hangulatban tartott a késő délutáni órákig.

Az igazán szép és impozáns ünnepség rendezése Laffleur Péter jegyző és Hegedüs Dezső plébános érdeme.

HIREK.

Március 15.

A nagybecskereki márciusi ünnepek.

Nagybecskerek, márc. 15.

Mint minden esztendőben, az idén is lelkes kegyelettel áldozott Nagybecskerek város közönsége március tizenötödike emlékének. Egyszerű, de meleg szívből jövő ünnep volt a mai nap is s mindenkit fölemelő lelkes érzés töltött el, mikor a nagy időkre emlékezett.

A nagybecskereki ünnepekről az alábbiakban számolunk be:

A templomban.

A mai ünnepek bevezetője a róm. kath. plébánia-templomban volt, ahol d. e. 10 órakor ünnepes istentiszteletet tartott Magary Pál pápai kamarás apát-plébános díszes segédlettel. Az istentiszteleten dr. Dellmannics Lajos főispán és Jankó Ágoston alispán vezetésével megjelentek az összes polgári ható-

ságok, intézetek, testületek és nagyszámú közönség.

Ünnepi istentisztelet volt az izraelita templomban is, ahol dr. Klein Mór főrabbi méltatta szép beszédben március 15-ikének jelentőségét.

A kaszinó ünnepe.

A templomból a közönség átvonult a kaszinóba, amelynek földszített termében folyt le a társulat szokásos szép márciusi ünnepe. A zajos termet ezúttal is egészen megtöltötte a közönség, amelynek sorában ott láttuk társadalmi életünk vezetőférfiit, így:

Jankó Ágoston alispán, dr. Vincze-hidy Ernő m. főjegyző, Franz J. L. kereskedelmi tanácsos, a kaszinó igazgatója, Magary Pál pápai kamarás apát-plébános, Vámos Ignác műszaki tanácsos, Balási József főimn. igazgató, Ládai Kálmán pénzügyi tanácsos, Krumenacker Károly Máv. forgalmi főnök, Jeszenszky Nándor ág. ev. lelkész, Grézo János kir. tanfelügyelő, id. Tullies György és Szépfy Elemér tb. főszolgabírák, Strósz Béla városi főjegyző, Szilágyi Albert m. tb. főjegyző, Bogcha Márton h. árvászéki elnök, Burget József, Lendvay Márton, Králik László, Kozma Gyula főgimnáziumi, Szenes Adolf, Szalavary Ede polgári iskolai tanárok, Wégling István áll. elemi iskolai igazgató, dr. Báthory Endre közkórházi főorvos, Székula János és Krumenacker Ferenc számtanácsosok, Szilágyi Lajos törvényszéki bíró ev. ref. egyházi gondnok, Engel Ferenc konvik-tusi igazgató és még számosan.

Az ünnepélyt a róm. kath. egyházi dalárda vezette be a Szózáttal, amelyet az énekkar Wehninger József karnagy vezetésével adott elő szabatosan.

Ezután Kerepesi Vince közig. tanfolyamhallgató Jakab Ödön „Március 15” című versét, Linzer János közig. tanfolyamhallgató pedig Prém Józsefnek „A szabadságról” című versét szavalta el nagy hatással.

Utánuk Kalesok Leónak, a nagybecskereki főimn. tudós tanárának ünnepi beszéde következett, amelyben mélyreható gondolatokkal méltatta a márciusi nagy napoknak jelentőségét.

A nagy tetszéssel és lelkes éljenzéssel fogadott szép ünnepi beszéd után Hegedüs János joghallgató elszavalta Petőfi-né „Egy gondolat bánt engemet” című versét s hatásos szavaltatát a közönség élénk tapsokkal honorálta.

Végül ismét a róm. kath. dalárda el-énekelte a Himnuszt s ennek fölemelő akkordjaival a szép ünnepély véget ért.

A kaszinó ünnepe után a közönség

Kiss Ernő szobra elé

vonult, ahol megjelentek a nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam hallgatói zászlójuk alatt. Itt a tanfolyam hallgatói a Himnuszt, majd a kultur-egyesület és a tanfolyam hallgatói koszorút helyezték a szoborra s azután a közönség szétoszlott.

Az iskolákban

valamennyiben megünnepelték március 15-ikét.

Különösen szép ünnepély volt a főgimnáziumban. Itt az ifjusági énekkar énekelt, Pakróczy Dániel, Bánfalvy Zsigmond, Weiterschan Fülöp és Brecsovszky László tanulók alkalmi költeményeket szavaltak. Várady Miklós pedig prózában méltatta március 15-ikét. Az ünnepi beszédét Ágotai Ferenc főimn. tanár mondotta s gondolatokban gazdag beszéde mély hatást keltett.

A zárdaiskolában Bobor Eszka, Perisics Irén szavaltak, Goricsnigg Elza és Láng Katica melodramát adtak elő, azonkívül az intézet növendékei hazafias dalokat énekelték.

Délután 4 órakor a felsőkereskedelmi és polgári iskola rendezett külön ünnepélyt Kiss Ernő szobránál.

— **Kinevezés.** A budapesti kir. itélőtábla elnöke Blaszmann Miklós valkányi lakos jogszigorlót a budapesti kir. itélőtábla területére díjaz joggyakornokká nevezte ki.

— **A szabadliceum előadása.** A Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egylet nagybecskereki liceuma folyó évi március hó 17-ikén az állami polgári és felsőkereskedelmi iskola disztermében előadást tart. Az előadás tárgya: Gróf Széchenyi István. Irta és előadja: dr. Klein Mór. Az előadás főbb pontjai: 1. Ifjúsága. 2. Utazásai. 3. Véleménye a nőkről. 4. Életcélja, törekvései, alkotásai. 5. Hatása korára. 6. Történelmi jelentősége. Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Belépődíj nines.

— **A „Gyermekbarát”-egylet közgyűlése.** A nagybecskereki „Iskolagyermekbarát”-egylet e hó 17-ikén azaz vasárnap délelőtt 11 órakor tartja az évi rendes közgyűlést a központi állami elemi iskola értekezleti termében.

— **A kaszinótársulat közgyűlése.** A nagybecskereki kaszinótársulat március hó 24-ikén d. e. 11 órakor tartja saját helyiségében ezidei rendes évi közgyűlést. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Igazgatói jelentés az 1911. évről. 2. Az 1911. évi zárszámadás bemutatása. 3. A számvizsgáló-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása. 4. A könyvtárnok jelentése. 5. Az 1912. évi költségvetés megállapítása. 6. Indítványok.

— **A filharmónikusok műkedvelői előadása.** A nagybecskereki filharmóniai egyesület március hó 17-ikén vasárnap újból előadja Paul Govault vígjátékát „A kis cukros”-t, amelylyel az idei szilveszter-estén olyan sikert aratott. A darab szereplői: Kurländer Antal, Ripka Imre, Kupuszárovcics Jenő, Götter János, Nemes Leó, Ujházy Lajos, Kálmán Sándor, Kaufmann József, Kugler Mariska, R. Krucsay Vilma, Kugler Gusztika, Hoffmann Vilma. Az előadás este 8 órakor kezdődik. Jegyek előreválthatók Almássy és Szepessy könyvkereskedésében.

— **Nyilvános köszönet.** A Nagybecskereki Takarékpénztár a jótékony nőegylet céljaira 50 K adományt küldött át, mely adományért halás köszönetet mond az elnökség.

— **Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olesőbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rováására és a vevők kárára lehetséges.**

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből reggel 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Március 16. Megyei áll. vál. ülése.

18. Rendkívüli megyei közgyűlés.

18. A nemzeti munkapárt gyűlése

18. Városi közgyűlés

24. A Kaszinó-társulat közgyűlése.

APOLLO BIOSKOP

„URÁNIA” TUDOMÁNYOS SZÍNHÁZ.

A budapesti „URÁNIA” tud. színház nagybecskereki fiókja

Előadások: pénteken este 7 órakor, szombaton este 9 órakor, vasárnap d. u. 4 órától este 10 óráig

Helyárak: Páholyülés I K., I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 30 fill.
Gyermekeknek: Páholyülés 60 f., I. hely 40 f., II. hely 30 f., III. hely 20 fill.

MŰSOR: Március 15., 16., 17-én, péntek, szombat, vasárnap.

Piefke építész. (Humoros.)

Karcsi szabadságon. (Humoros.)

Baba mint életmentő.

Vasbányászat. (Eredeti felvétel.)

Villy gőzkorcsolyázik. (Komikus.)

Baccarat és becsület. (A kártya áldozata.)

Életkép 2 felvonásban.

Törvényszék.

§ **A megvádolt főszolgabíró.** Öt esztendő előtt pótválasztásra került a sor Bégaszentgyörgyön a szabadelvűpárti Pap Géza és a Kossuth-párti Kardos Samu között. Utóbbi támogatására leutazott Várady Imre dr., akkori országgyűlési képviselő is, aki a belügyminiszternél följelentette Sal Ferenc tiszteletbeli főszolgabírót, hogy tisztviselő létére a kormány jelöltje mellett korteskedik. A belügyminiszter rendeletére a vármegye megindította a főszolgabíró ellen a fegyelmi eljárást, de ennek során kiderült, hogy Várady alaptalanul vádolta meg Sal Ferenc főszolgabírót. A felmentett főbíró erre hatóság előtt való rágalmozás miatt fogta pörbe Várady Imre drt, akit azonban a képviselőház nem adott ki. Amikor azután rövid idő múlva a képviselő mandátuma lejárt, a budapesti büntetőtörvényszék tárgyalta az ügyet s Várady Imrét kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte. A vádolt főlebbezett az ítélet ellen, de a budapesti királyi ítéletábla első büntetőtanácsa tegnap jóváhagyta a törvényszék ítéletét.

§ **Az ittebei dráma.** Még mindenki előtt bizonyára élénken emlékeztetben van az a szomorú dráma, amely Szerbittében történt, ahol ifj. Papik Miksa segédjegyző agyonlőtte Szekesan János festőművészt. A nagybecskereki esküdtbíróság tavaly nyáron tárgyalta az ügyet és Papik Miksát az enyhítő körülmények figyelembevételével öt hónapi fogságra ítélte. A Kuria most foglalkozott az ügygel s Papik büntetését súlyosabban minősítette, mert az esküdtbíróság ítéletét hat hónapi börtönre változtatta. Papik már meg is kezdte büntetését a nagybecskereki fogházban.

TÁVIRATOK.

A válság.

A mai audienciák. — Tisza István és Láng Lajos a királynál. — A holnapi harmas kihallgatás. — Lukács László meghívása.

Budapest, márc. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A politikai helyzet rendezésére irányuló akciónak mai eseménye Tisza István gróf és Láng Lajos báró királyi kihallgatása. A mai audienciánál főleg Tisza kihallgatása elé néztek nagy érdeklődéssel, de természetesen, hogy az audienciáról semmi pozitívumot nem lehet tudni. A külsőségekből, nevezetesen Tisza István grófnak az audiencia után való vidám hangulatából következtetnek csak arra, hogy a válság megoldása kedvező lesz. Holnap Andrassy, Széll és Zichy Aladár gróf mennek a király elé s ezzel, legalább eddig, a kihallgatások sora bezárult, bár valószínűnek tartják, hogy a király Lukács Lászlót is meghallgatja.

A mai eseményekről szóló jelentéseink a következők:

Tisza és Láng a királynál.

Bécsből sürgönyzik: Tisza István grófot és Láng Lajos bárót ma délután fogadta a király kihallgatáson. Tisza István gróf ma reggel érkezett Bécsbe s a Sacher-szállóba szállt, míg Láng Lajos báró tegnap este jött meg.

Tisza István grófot fél 11 órakor fogadta a király s kihallgatása háromnegyed 12-ig tartott. A kihallgatás után Tisza István gróf a reá várakozó újságíróknak ezeket mondotta:

— Tisztelt uraim, természetesen nem mondhatok egyebet, minthogy ötnegyed-órán voltam kihallgatáson s az audiencia alkalmával őfelségének kérdéseire válaszoltam. Egyben elmondottam nézeteimet a politikai helyzetre és a válság megoldására nézve. Délután visszautazom Budapestre.

Az újságírók többi kérdéseire Tisza István gróf tréfálkozva válaszolt s igen jó kedvű volt, mint aki meg van elégedve a helyzettel.

Tisza után Láng Lajos bárót fogadta a király. Az ő kihallgatása háromnegyed óráig tartott, de a kihallgatás után hozzáintézett kérdésekre ő is csak külsőségekről beszélt.

Andrassy, Széll és Zichy kihallgatása.

Andrassy Gyula gróf, Széll Kálmán és Zichy Aladár gróf, akiket holnapra hívott magához a király, ma délután Bécsbe utaztak, hogy a kihallgatáson megjelenjenek.

Lukács László meghívása.

Jól értesült politikai körökből eredő hírek szerint az eddig meghívott politikusokon kívül, a király még meghallgatja Lukács László pénzügyminisztert is. A jelen pillanatig ugyan Lukács még nem kapott meghívót, de ezt valószínűleg a legközelebbi órákban megkapja s akkor Lukács László vasárnap délelőtt jelenik meg a királynál.

Március 15.

Budapest, márc. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az egyetemi ifjuság mint minden évben, az idén is lelkesen megünnepelte március 15-ikét. Délelőtt 11 órakor a Vigadóban matinét rendezett, amelyen Hercegh Ferenc mondta az ünnepi beszédet, Jászai Mari és Márkus Emma pedig szavalt.

A hercegprimás coadjutora.

Budapest, márc. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A bécsi „Neues Wiener Tagblatt“ jelenti, hogy Vaszary Kolos magyarországi hercegprimás magas korára való tekintettel, a király és a pápa együttesen elhatározták, hogy Vaszary Kolos hercegprimás mellé coadjutort neveznek ki, cum inre successione (utódlási joggal). A lap szerint a coadjutor Csernoch János kalocsei érsek lesz, akinek kinevezése már a legközelebbi napokban meg fog jelenni. Ezzel szemben más jelentés szerint nem valószínű, hogy Csernoch lesz a coadjutor, hanem Maláth vagy Széchényi gróf püspökök.

Az olasz király elleni merénylet.

Budapest, márc. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Náva Lajos a képviselőház elnöke az olasz király ellen elkövetett merénylet alkalmából üdvözlő sürgönyt küldött az olasz kamarának, amelyben a magyar képviselőház örömét fejezi ki az olasz király szerencsés megmenekülése fölött.

Az akasztott ember temetése.

Budapest, márc. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Miskolcra jelentik, ott tegnap délután sajtóságos és eddig páratlan gyászszal temették el a kivégzett edelényi rablőgyilkost, Regula Edét. A temetés alkalmából, amely délután 4 órakor történt, a törvényszék fogházából, óriási néptömeg gyűlt a fogház elé. Tíz-tizenötezer ember tolongott ott s a rendőrök alig tudtak rendet csinálni. A temetési vállalkozó állítólag ingyen négy lovas gyászkocsit vonultatott föl, diszbe öltözött emberekkel. Egész sereg koszoru

és virág borította Regula koporsóját, köztük keresztzülelé ezzel a felirással: „Nyugodjál békében. — A te szerető keresztzülelid.“ Egy másik koszoru szalagján pedig ez a felírás volt: „Tiszteletük jelül — Horváth József és neje.“ A temetésen a luteránus pap félóráig tartó beszédet mondott s azután ismét ezernyi tömeg kíséretében vonult ki a menet Regula Ede koporsójával a temetőbe, miközben úgy látszik elfeledték az emberek az edelényi véres éjszakát s szörnyen sajnálkoztak Regula Edén s szidták a zsidókat. Csodálatosnak tartják s az ügyesség hanyagságának tulajdonítják, hogy a temetés nem a legteljesebb esőben, hanem ilyen, eddig soha nem tapasztalt feltűnéssel és tüntetéssel ment végbe.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata március 15.

Buza (áprilisra)	23.22 — —
Buza (májusra)	— — — —
Rozs (áprilisra)	20.78 — —
Zab (áprilisra)	19.62 — —
Tengeri májusra)	17.44 — —

Közgazdaság.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken ma megtartott hetivásár alkalmával:

Buza	50 kgr.	11.20 korona.
Kétszeres	„	10. — „
Rozs	„	8.80 „
Árpa	„	7.50 „
Zab	„	8.80 „
Kukorica (uj)	„	8.40 „
Repce	„	12.30 „
Széna I.	„	7. — „
Széna II.	„	6. — „
Szalma I.	„	5. — „
Szalma II.	„	5. — „
Burgonya 1 kgr.	„	—10 „
Disznóhus I. 1 kgr.	„	2. — „
Disznóhus II. 1 kgr.	„	1.80 „
Disznósír 1 kgr.	„	1.84 „
Marhahus I. 1 kgr.	„	1.76 „
Marhahus II. 1 kgr.	„	1.68 „
Borjúhus I. 1 kgr.	„	2.40 „
Borjúhus II. 1 kgr.	„	2. — „
Juhus 1 kgr.	„	1.20 „
Fiatal bárányhus 1 kgr.	„	— — „

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.
5523—1912. kig. szám. 361—1.1

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy az 1909: V. t.-c. és az ennek végrehajtása tárgyában kiadott 53501/1909. számú pénzügyminiszteri számú utasítás 50—70. §-ai értelmében Nagybecskerek rendezett tanácsu város egész határának újbóli sorozása f. évi március hó 18-an kezdetét veszi.

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy ezen munkát végrehajtása alkalmával megjelenhetnek.

Kelt Nagybecskereken, 1912. évi március hó 14-én.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

Nagybecskereki járás főszolgabirájától.
1113—1912. 355—3.2

Pályázati hirdetmény.

Törzsudvarnoki körjegyzőségénél megüresedett segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy kellően felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb folyó évi március hó 31-ig annál is inkább küldjék be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása: Évi fizetése állami fizeteskiegészítéssel 1000 korona és 200 korona lakbér.

Nagybecskereken, 1912. évi március hó 10-én.

Lowieser Imre, főszolgabíró.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.
75946/912. A. I. b.

Pályázat.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága pályázatot hirdet **300 forgalmi díjnoki állásra.**

A forgalmi díjnok kettő korona 50 fillér kezdő napidijban részesül.

E kezdő napidij minden egyes szakvizsga letétele után 20 fillérrel felemeltetik s így azoknak, kik mind a három szakvizsgát letették, napidija 3 korona 10 fillérre emelkedik.

Hat hónap leforgása alatt köteles az előirt 3 szolgálati (távirdai, forgalmi és kereskedelmi) szakvizsgát letenni.

E hat hónap alatt a forgalmi díjnoknak rendszeres beosztása nem lesz, hanem ezt az időt a szükséges gyakorlati ismeretek elsajátítására fordítja.

A szakvizsgák sikeres letétele után a forgalmi díjnokok önálló, rendszeres szolgálati beosztást nyernek és lehetőség szerint egyéni önálló szolgálattétel után 1913. évi szeptember hó elsején a vasuti tisztképző tanfolyamra fognak berendeltetni. A tisztképző tanfolyam sikeres elvégzése, valamint a képesítő vizsga letétele után a legközelebbi májusi, illetve novemberi általános tisztviselői és tisztviselőgyakornoki kinevezések alkalmával 100 korona havidíjjal hivatalnok-gyakornokká nevezetnek ki és egy évi, legrosszabb esetben másfél évi gyakornokoskodás és a tényleges katonai szolgálat teljesítése vagy a hadkötelezettség alóli végleges felmentés után 1600 korona évi kezdő fizetéssel és a szabályszerű lakáspénzzel, esetleg természetbeni lakás élv. zetével hivatalnoki kinevezetésben részesülnek.

E kilátásba helyezett határidők betartása azonban a magyar királyi államvasutaktól nem követelhető.

Forgalmi díjnokká csak az vehető fel, aki legalább valamely főgimnázium, főreáliskola vagy ezekkel egyenrangú tanintézetben végzettségű (érettségi bizonyítványt) nyert és amellyel az 1907. évi XLIX. t. c. alapján kiadott s törvényerővel bíró vasuti szolgálati rendtartás 5. §-ának a)–e) pontjaiban előirt feltételeknek megfelel.

Nős egyén forgalmi díjnokká fel nem vétetik.

A felvételt sajátkezűleg irt és aláirt folya-

modványban kell kérni. A folyamodványhoz csatolandó születési anyakönyvi kivonat, érettségi és erkölcsi bizonyítvány. Közlendő ezenkívül a folyamodványban a folyamodonak valamely alkalmazottunkkal netalán fenálló rokonsági viszonya és a véderőhöz való viszonya is, azonkívül megemlítendő, hogy a folyamodó a magyar nyelven kívül még milyen nyelveket beszél.

A folyamodók nőien állapotukat, saját korábbi foglalkozásukat, valamint edes atyjuk jelenlegi, esetleg elhunyt edes atyjuk volt foglalkozását igazolni tartoznak.

Az összes felsorolt kellékek igazolására annál nagyobb súly helyezendő, mert szabályaink szerint, ha az alkalmazott a szolgálatba való felvételnél oly körülményt tiltott el, mely a felvételnek akadályul szolgált volna, a szolgálatból elbocsátható.

Azok a folyamodók, kiket alkalmazni kívánunk, a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál megtartandó vizsgálatnak tartoznak magukat alvetni. A vizsgálat a testi alkalmatosságot megállapító orvosi vizsgálatból és a szellemi alkalmatosságot megállapító bizottsági vizsgálatból áll.

Az orvosi vizsgálat díja négy korona és ezenkívül az orvosi bizonyítványra egy koronás okmánybélyeg szükséges.

A vizsgálatra behívandó folyamodók tartoznak az erre vonatkozó értesítésben megjelölt időben és helyen pontosan megjelenni s az orvosi vizsgálatért a 4 korona díjat, az egy koronás okmánybélyeggel együtt a vizsgáló orvosnak átadni.

A felveendő forgalmi díjnokok beosztási helyét az igazgatóság egész vonalhálózata bármely állomásán maga jelöli ki, ami nem zárja ki azt, hogy a felveendők ily irányú kívánságai figyelembe ne véssenek.

A felveendők előreláthatólag legkésőbb f. évi április hó 15-ig tartoznak szolgálattételre jelentkezni.

A kellően felszerelt és szabályszerűen belyezett folyamodványok legkésőbbben folyó évi **március 25-ig** a magyar királyi államvasutak igazgatóságának személyzetügyi (A. I. b.) osztályánál (Budapest, VI. Andrásy-ut 73. sz.) nyújtandók be.

Budapest, 1912. március hó.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

Minden anya

jól megjegyyezze, hogy tészta, mint például rétesek, gombócok, torták, puddingok, tejeskenyerek, fánk, bélesek, metélek, omelettek, palacsinták, kiflik, galuskák stb. sok esetben, különösen gyermekeknek ajánlatosabbak a husételeknél, ha azok

Dr. Oetker-féle sütőporral,

à 12 fillér, készülnek, mert akkor nemcsak táplálóak, de egyszersmind könnyen emészthetők, ami pedig különösen gyermekeknek eléggé nem méltányolható. Készítsen tehát gyermekei számára sok ilyen tésztát dr. Oetker sütőporával, mely milliónyi esetben bevált receptekkel együtt mindenütt kapható.

Egészséges, tápláló, olcsó.
21(2)—2.1

Községi irnok

vagy jegyzői gyakornok, havi 60 korona fizetéssel, azonnal felvétetik.

Gyertyámoson, 1912. március hó 12-én.

Gesztesy László,

községi jegyző.

350—3.3

Árlejtési hirdetmény.

Nagycsanád község képviselőtestülete 12—912. kgy. sz. határozatával a jegyzői lakás átalakítását és bővítését mondotta ki.

Felhívjuk a vállalkozókat, hogy vonatkozó zárt írásbeli ajánlatukat f. évi **március 28-án** d. e. 9 óráig aláirt előjárásnál adják be.

A terv és költségvetés a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető.

A község fentartja a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választ, esetleg valamennyit visszautasítja.

A község tulajdonát képező 28.000 téglát vállalkozó köteles átvenni ezrenként 54 koronáért.

A terv költségeit vállalkozó köteles fizetni. A munka azonnal megkezdendő. Nagycsanád, 1912. március 10.

Strausz,
jegyző.

356-2.2

Terzen János,
bíró.

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

NAGYBECSKEREK.

Külön cipőosztály!

Bálicipők 465—200 39
Strapacipők
Galosnik.

Benó Testvérek

ezelőtt Kokits A. F.,
Nagybecskerek

**Báli ruhadiszek,
divatcikkek,
ajándéktárgyak.**

**Cipőárak
Játékárak.**

Telefon: 201. Alapítási év: 1870.